

Tu Sulat a para du Hebreo

¹ To éya éy nipaliwanag na Diyos i kagi na du apo-apo tam ta pamag-itan du purupeta na. Nipaliwanag na ya ta iba-iba a panahun, sakay ta iba-iba a gimet na. ² Pero nadid, éy nipaliwanag na dén dikitam i kagi na ta pamag-itan no anak na. Siya i pinaglalanga na Diyos ta étanan. Siya i inutusan na a bahala ta étanan. ³ Tu anak na Diyos, éy siya i méngipetaa ta pagkadiyos na Diyos ta mundua. Dahilan, éng kodya i Diyos, éy kona be dén sa tu anak na. Siya be i bahala ta sanlibutan ta pamag-itan no kagi na a makapangyarian. To nicate na a para malinis i tolay ta kasalanan de, éy nagsoli siya ta langet, a kaguman na sa i Diyos a méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

⁴ Kanya tu anak na Diyos, éy pinataas siya na Diyos du anghel. Dahilan i tungkulin na a makapangyarian, éy mahigit pa du anghel. ⁵ Da bakén a anghel i pinékgagiana na Diyos ta kagi a éye, a “Siko i anak ko. Sakén i Ama mua.” Tu anak na san i pinékgagian na ta éya. Ti Jesus san i nginahinan na a anak na. ⁶ Sakay to pégpaange na Diyos to anak na a isesa ta mundua, éy kinagi na, a “Dapat a siya i sambaana na étanan a anghel ko.”

⁷ Nginahinan na Diyos du anghel a utusan na, a koman kan side i pahés éy ta apoy, da mesibét side a gemtén de agad i utus na Diyos. ⁸ Pero i

ningahen naa to anak na éy Diyos! Da kinagi na diya, a “Siko éy Diyos ka. I kapangyarian mua, éy éwan tu katapusan. Méghari ka ta tama. ⁹ I gimet a mahusay éy kasahatan mo. Pero i gimet a medukés éy kaiyamutan mo. Kanya sakén a Diyos, éy pinili ta ka dén a mataas ka du iba. Sakay inat-dinan ta ka ta kasayaan mo.” ¹⁰ Sakay i kagi a iba a tungkul to anak na Diyos, éy “Siko, Panginoon, i naglalanga ta mundua. Sakay i étanan ta langet, éy linalang mo be. ¹¹ Kédemét na oras éy maibut side. Pero siko éy éwan ka maibut, maski nikésiya. Maluma side a étanan a koman i badu. ¹² Ey siko, iduho mo i mundu, sakay du édsa ta langet, a koman side i dati a damit. Mabagu side; pero siko éy éwan ka mabagu. Ewan ka tumanda, sakay éwan ka mate.” ¹³ Sakay bakén a anghel i pinékgagian na Diyos ta éye, a “Kaguman ta ka se a maghari, a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo.” Tu anak na san i pinékgagian na ta éya.

¹⁴ Ey anya i tungkulina na anghel? Side éy du espiritu a mégtarabaho ta Diyos. Side i utusan na Diyos a ange tumulung du tolay a meligtas.

2

Diyon Moy Pébayan Tu Inadal Moy

¹ Nadid, éng kona sa i kapangyarian ni Jesus, éy dapat a pansingén tam ta mahigpit i katutuhanan a inadal tam tungkul diya, monda éwan tam kaleksapan. ² Da entan moy tu kahigpitan no kautusan na Diyos a nipahayag du anghel ni Moises to araw. Eng maparusaan na Diyos a talaga i maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya, ³ éy anya, isip moy makaiwas

kitam beman ta parusa na nadid, éng pabayan tam tu nipahayag no Panginoon tungkul ta pégligtas ta tolay? Da lalo ya a mahigpit to kautusan. Ey tandaan moy, du tolay a nakabati ni Jesus, éy side ya di nagpatunaya dikitam a katutuhanan ya. ⁴ Pati i Diyos, éy nagpatunay be siya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de dikitam. Da inatdinan na side ta kapangyarian a monda makagimet side ta kataka-taka ta harapan tama, monda méniwala kitam. Sakay inatdinan na be du méniwala ta iba-iba a kaluub na a gébwat ta Banal a Espiritu, ayun ta gustu na a iatéd. Diden ya a kaluub éy sa' be ya i méngpatunaya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

⁵ Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu a mundu a dumemét: bakén a anghel i pinilia na Diyos a bahala ta éya, éng éwan tolay. ⁶ Da kinagi ye to kasulatan:

“Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén mua? Maski éwan side tu pasa, éy alagaan mo side. ⁷ Ta sandali a panahun, éy ginamet mo side a mababa side du anghel. Sakay pinataas mo side a koman i hari, ⁸ da inatdinan mo side ta kapangyarian ta étanan.”

Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan na i tolay ta kapangyarian ta étanan, éy i kahulugen na éya, éy éwan tu bagay a éwan ipasakup ta tolay. Nadid a panahun éy meta tam a éwan pabi makapangyarian i tolay ta étanan. ⁹ Pero entan moy ti Jesus. Ta sandali a panahun éy pinababa siya na Diyos du anghel, a naging tolay siya, monda mate siya para ta étanan a tolay. Ey ginimet ya na Diyos da

kéagbian na kitam. Pero nadid, éy pinataas dén siya na Diyos a hari, da minate siya para dikitam.

¹⁰ Linalang na Diyos i étanan, a siya i bahala ta étanan. Kanya tama i plano na a naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén ti Jesus a tagapagligtas ta meaadu a tolay na Diyos, a iange na side ta langet. ¹¹ Ey nadid éy inibutan na dén dikitam tu kasalanan tam. Ey nadid, i Ama na, at sakay na Ama tam, éy isesa. Kanya ti Jesus, éy éwan siya mégalanganin a dulawan na kitam a top na. ¹² Kona se i kinagi naa ta Diyos, a “Ipahayag ta ka, Améng, du tétotop ko. Ta pégpisan de, éy purién ta ka ta harap de.” ¹³ Sakay kagi na be, éy “Umasa ék ta Diyos.” Sakay kinagi na be, a “Kéye ék dén se, a kaguman ko du anak na Diyos a naging tétotop ko.”

¹⁴ Nadid, sikitam a anak na Diyos, éy tolay kitam a mate kitam be. Kanya ti Jesus éy naging tolay be siya, a te bégi be, monda mate siya para dikitam. Ey ta pamag-itan no nikate na, éy natalo na ti Satanas, da ti Satanas i kégebwatan na kamatayan. ¹⁵ Minate ti Jesus to kudos, a monda agawén na kitam ta anteng tam ta ikate tam. ¹⁶ Bakén a du anghel i tétulungan naa, éng'wan sikitam a lahi ni Abraham. ¹⁷ Kanya naging tolay siya a kona dikitam a tétotop na, monda meramay siya ta hirap tam, monda kagbian na kitam. Ginimet na ya a monda siya i tagapanalangin dikitam ta harap na Diyos. Minate siya para ta tolay, monda pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta kasalanan de. Matapat ti Jesus, a kinagbian na kitam dén. ¹⁸ Ey nadid, maari na dén a aguman du tétokson ni Satanas, monda éwan side magkasala; da naghirap siya a

tinokso be siya ni Satanas to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

¹ Sikam a tétotop ko ta péniwala, pinili kam be dén na Diyos a anak na. Isipén moy ti Jesus, siya a nibaheta tam ta tolay. Siya i pinaange se na Diyos ta mundua, monda siya i maging tagapanalangin dikitam. ² Inatdinan siya na Diyos ta tungkulin na; éy matapat siya ta Diyos, a kona ni Moises. Da ti Moises, éy matapat be ta Diyos to araw, to péngatéd diya na Diyos to tungkulin na a siya i tagapamahala ta bile na Diyos. (I bile na éy du tolay na a Judeo.) ³ Pero ti Jesus éy mas higit pa ni Moises, da siya i naglalanga du tolay na Diyos. Ey ti Moises éy linalang san. ⁴ Tokoy tam dén a i bawat bile, éy te tolay a nagimet ta éya. Ey Diyos i nagimita ta étanan. ⁵ Nadid ti Moises, éy matapat a utusan na Diyos a tagapamahala ta étanan a tolay na Diyos to araw. I tungkulin na sana, éy ipahayag na du tolay i gimet na Diyos ta esa a panahun a dumemét. ⁶ Pero ti Cristo éy éwan utusan na Diyos a kona ni Moises, éng'wan anak ngani na Diyos, a matapat siya a tagapamahala ta tolay na Diyos nadid. Ey sikitam i tolay na, éng éwan tam pébayan i pag-asa tam diya, sakay éng mégkompiyansa kitam diya ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolley

Na Diyos a Imangan De

⁷ Kanya isipén moy i kagi na Banal a Espiritu du Judeo to araw: “Bagay mabati moy nadid i kagi na Diyos, ⁸ éy diyan kam mekétog tu ulo, a kona du

apo moy to araw, to péngidel de ta Diyos to ilang a lugar. ⁹ Da du Judeo to araw, maski mineta de i memahal a gimet na Diyos to lubuk na épat a pulu a taon, éy pinuhuban de siya éng pabayan na i ugali de a medukés. ¹⁰ Kanya kinaiyamutan na Diyos diden ya a tolay, da kinagi na a palagi side a éwan méniwala ta utus na, a medukés be i isip dia. ¹¹ Mégingél i Diyos dide, a nisumpa na side” a kinagi na, a “Ewan side makasdép ta lugar a nihanda ko dide a kaginhawaan de.”

¹² Sikam a tétotop ko, mangilag kam, makay te sénganya dikam a te medukés a isip, a maibutan tu péniwala moy ta Diyos. ¹³ Maigi pa éy négpaalélahanan kam a aldew-aldew, habang te panahun pabi, monda éwan tu esa dikam a maloko na kasalanan na; monda éwan tu esa dikam a umidel ta Diyos. ¹⁴ Da kaguman kitam ni Cristo a étanan, éng méniwala kitam diya ta matibay hanggan éwan dumemét i katapusan. ¹⁵ Sé' ngani ye i kinagia to kasulatan: “Bagay mabati moy i kagi na Diyos éy sundin moy. Diyan kam mekétog tu ulo a kapareho du Judeo to araw.” ¹⁶ Ey ti ésiya diden ya i nakabatia to kagi na Diyos, a tulos de inidelan? Du Judeo ngani a étanan a niluwas ni Moises ta Egipto. ¹⁷ Ti ésiya i pinaginglana na Diyos to lubuk no épat a pulu a taon? Diden ya ngani a Judeo a te kasalanan. Ey minate side a étanan to ilang a lugar. ¹⁸ Ti ésiya du pinékgagian na Diyos a éwan side makasdép to lugar a nihanda na dide a kaginhawaan de? Du tolay a masuwayin. ¹⁹ Kanya tukoy tam a éwan side nakasdép to luta a nipangako na Diyos a para dide, da éwan side

naniwala.

4

¹ Nadid éy nipangako na Diyos a makasdép du tolay na to adene na, a maginhawa. Ey i éya a pangako éy para dikitam be. Pero mangilag kam; makay te esa dikam a éwan makasdép ta éya a nipangako na. ² Da sikitam éy nabati tam be dén i Mahusay a Baheta a kona du Judeo to araw, a méngiligtas i Diyos ta tolay. Pero side, éy éwan de pinakinabangan i éya, da éwan side naniwala. ³ Ey sikitam a méniwala nadid, éy makasdép kitam a kaguman tam i Diyos a maginhawa. Pero du éwan méniwala éy éwan maari. Da mégingél i Diyos ta kona sa, a kinagi na a éwan makasdép i kona sa to lugar a nihanda na dide a kaginhawaan de. Ey kinagi na i éya, maski nakahanda dén tu lugar na sapul to nipaglalang na ta mundua. ⁴ Da linalang na Diyos i étanan ta éném san a aldew. Sakay to ikapitu a aldew, éy inumimang kan dén siya to péglalang na. Saya tu kagi to kasulatan. ⁵ Sakay kagi na be ta éya, a diden ya a tolay éy éwan side makasdép a kaguman na Diyos a umimang ta kaginhawaan de. ⁶ Kanya du tolay to araw a nakabati ta Mahusay a Baheta, éy éwan side nakasdép to lugar na Diyos, da éwan side naniwala. Pero te iba a makasdép a monda kaguman dén side na Diyos a maginhawa. ⁷ Kanya huway siya a néngitakda ta esa a panahun a makasdép i tolay ta lugar na. Ey nadid ngani dén i panahun a éya! Da kélipas no panahun du tolay a éwan méniwala, éy kinagi ni Dabid tu kagi na Diyos a kona se: “Bagay mabati

moy i kagi na Diyos,” kagi na, “éy diyan kam mekétog tu ulo.”

⁸ Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy bakén a banuwan na Israel a dinemtan du Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng kona sa éy éwan maka dén négkagi i Diyos a ta esa pa a panahun éy te dumemét a ginhawa. ⁹ Samakatuwid, éy te imangan pa a lugar a nakahanda a para ta tolay na Diyos, a kaginhawaan de. ¹⁰ I maski ti ésiya a makasdép ta éya éy kaguman na Diyos a maginhawa, a kona to kéimang na Diyos to péglalang na to éya. ¹¹ Kanya magpilit kam a sumunud ta Diyos, monda makasdép kam ta éya a lugar, a kaguman moy siya a maginhawa. Diyan sumuway i maski ti ésiya dikam; makay te éwan makasdép dikam, a kona du Judeo to araw a masuwayin. Dapat kitam a sumunud, ¹² da i kagi na Diyos éy éwan malipas, sakay mahigpit ina a méngipeta ta édse ta isip tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém ta maski ahe a sondang a magtembang i tadém naa, da bumébétko a hanggan ta isip tama sakay ta angés tama, a puhubaan na i gayak na tolay. ¹³ Ewan tu makaliso ta Diyos. Meta na i maski anya a gimet na tolay éy ta gayak de. Siya i péngatuwiranan tam ta kasalanan tam.

Ti Jesus I Tagapanalangin

¹⁴ Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay i péniwala tam ni Jesus. Da te tagapanalangin kitam a inumange ta langet a mékiohon ta Diyos a para dikitam--ti Jesus a mismo, a anak na Diyos! ¹⁵ Maigi da ti Jesus i tagapanalangin ta Diyos a para dikitam. Da siya éy tukoy na dén i pagkatolay

tam a medukés. Da tolay be siya a tinokso be ni Satanás. Ewan tu pégtokso ni Satanás ta tolay a éwan nabati ni Jesus. Pero éwan siya nagkasala. Kanya méhabag siya dikitam. ¹⁶ Ey dahil ni Jesus, éy diyan kitam mésanike a umadene ta Diyos, da me bait siya. Manalangin kitam diya, monda kag-bian na kitam, sakay aguman na kitam bagay te kailangan kitam.

5

¹ Nadid, i bawat mataas a padi na Judeo, éy pinili siya ta tolay, a i tungkulin na éy tagapanalangin ta Diyos a para dide. Mégatang siya ta Diyos dahil ta kasalanan de, monda patawadén side na Diyos. ² I kona sa a padi éy tolay be siya a makasalanan be. Kanya mahusay siya a mangagbi du tolay a iba a te kasalanan. ³ Ey siya, da mehina be, éy kailangan mégatang siya éwan san para ta kasalanan du tolay, éng'wan para ta kasalanan na be a sarili. ⁴ Nadid, tungkul ta tungkulin na mataas a padi éy éwan maari i esa a tolay a mangalap ta éya a tungkulin. Da Diyos san i nangpilia éng ti ésiya i mataas a padi, a kona to nipangpili na ni Aron to araw.

⁵ Ey kona be sa ti Cristo. Ewan siya nagpataas ta sarili na a monda siya i tagapanalangin. Eng'wan, Diyos i nagpilia diya a tagapanalangin, to pégkagi na diya, a “Siko i anak kua. Sakén i Ama mua.” ⁶ Te iba be a kagi na Diyos diya, a “Siko i tagapanalangin ta tolay a éwan tu katapusan, a kona ni Padi Melkisedek to araw.”

⁷ Ti Jesus, to pégiyan na pabi ta munduae, éy ménalangin siya ta Diyos, a dumédaying siya a makasanget, da tukoy na a Diyos i maari a

méngiligtas diya ta ikate na. Ey pinansing siya na Diyos, da neta na a masiyadu i péniwala na diya. ⁸ Maski anak siya na Diyos éy natutu siya a méniwala diya, dahil to hirap a tiniis na. ⁹ Ey nadid, naganap dén ti Jesus ta mahusay, a tulos siya tagapagligtas nadid ta étanan a tolay a sumésunud diya. ¹⁰ Ey pinili dén siya na Diyos, a siya i tagapanalangin ta tolay, a kona ni Padi Melkisedek to araw.

Diyan Moy Pébayan Tu Péniwala Tam

¹¹ Te meadu ék maka pa a makagi tungkul ta éya, pero mehirap a ipaliwanag dikam, da sala moy a mapospusan. ¹² Nale kam dén a méniwala ni Jesus! Bakit kailangan kam pa a tolduan ta medibo a pégtoldu na Diyos? Dapat sikam maka dén i mégtoldu! Koman kam pabi i anak a mégsuso pabi, da éwan moy pabi kaya a méngan ta kanén. ¹³ Eng gatas san i kaya moy a kanén, éy koman pabi i anak i isip moya. Mehina pabi i péniwala moya, a éwan moy pabi tukoy i kagi na Diyos a mégtoldu ta mahusay a ugali. ¹⁴ I mekétog a kanén éy saya i medisalad a pégtoldu. I éya éy para san du te isip; side a gumégimet ta mahusay, da mapospusan de i mahusay éy ta medukés.

6

¹ Kanya sikam, éy dapat kam a magadal ta medisalad a pégtoldu ni Cristo, monda tumibay i péniwala moya. Diyan kam san magadal a huway-huway ta medibo san a pégtoldu. I medibo a pégtoldu éy tungkul san ta péngibut ta ugali a éwan tu pasa, sakay ta péniwala ta Diyos, ² sakay

ta pégbinyag, sakay tungkul ta péngitupo moy ta kamét moya ta tolay a basbasan moy, sakay ta kéhuway a buhay, sakay ta parusa na Diyos a éwan tu katapusan. ³ Magadal kam be ta medisalad a pégtoldu, éng pakultaden kam na Diyos.

⁴ Da entan moy: i tolay a nagpasakup dén ni Jesus, éng idelan de man dén, éy éwan dén maari a makapagsisi i kona sa, sakay éwan be maari a mapasoli side a huway. Du tolay a kona sa, éng naliwanagen dén side, a nabati de dén i kaluub na Diyos, sakay naging kabilang dén side du tinu-manggap ta Banal a Espiritu, éy anya éng idelan de? ⁵ Eng nakabati side a mahusay i kagi na Diyos, éng makaramdam side ta kapangyarian na Diyos a dumemét a maghari, éy anya éng idelan de? ⁶ Eng mabati na tolay i kona sa, sakay tulos idelan de, éy éwan dén maari a makapagsisi i kona sa; éwan dén maari a makasoli side a huway, da koman de i nipako a huway ti Jesus ta kudos, dahil ta kéidel de diya ta harap na meadu a tolay.

⁷⁻⁸ Mara i tolay a nipasakup ni Jesus, sakay tulos idelan de, éy koman side i luta a demtan na uden, pero i imula sa éy éwan magtubu. Ewan ya tu pasa a luta, da medukés san a lamon i tumubua ta éya, sakay set. Talaga a idelan no te koo i kona sa a luta, a tulos na a tutudén. Samakatuwid éy parusaan na Diyos i tolay a kona ta éya a luta, a inumidel ni Jesus. Pero du manatili diya, éy tulungan na.

⁹ Kékadimoy, maski kona sa i kinagi ko, éy tukoy ko a memahal i kalagayan moy, a iligtas kam na Diyos ta mahusay. ¹⁰ Tama i gimet na Diyos. Ewan na kéleksapan i ginimet moya sakay tu pégmahal

moy diya a iyépetá moy to pégtulung moy du top moy ta péniwala. Ey sé' pabi ya i ugali moya nadid. ¹¹ Sakay sakén, i gustu kua, éy tulos mesipag i bawat esa dikam a méniwala a hanggan buhay kam, monda kamtan moy i asaan tama. ¹² Diyan kam metamad. Eng'wan, ahigén moy du iba a tolay a tétiisén de i hirap de, a uméasa side to nipangako na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

¹³ Entan moy ti Abraham: to péngako na Diyos diya, éy nipangako na Diyos a tupadén na. Ey pinatibay na tu pangako na ta sarili na a ngahen. Ey éwan tu mataas ta ngahen na Diyos. ¹⁴ Kinagi na Diyos diya, éy “Pagpalaén ta ka a talaga, sakay pakaduén ko i lahi moy.” ¹⁵ Ey entan moy ti Abraham: nale siya a naguhay, pero nakamtan na be tu nipangako na Diyos diya. ¹⁶ Eng sumumpa i tolay ta pangako, éy ngahinan na i esa a tolay a mataas pa diya. Ey du makabati, éy méniwala side ta pangako na éng isumpa na. ¹⁷ Ey kona be sa i Diyos to araw--pinatibay na tu pangako na ta pamag-itan na pénumpa, monda du pinangakuan na, éy tukoy de a éwan malipas tu kagi na. ¹⁸ Kanya sikitam a nipasakup ta Diyos, éy umasa kitam to nipangako na, da nisumpa na be. Ey matibay i kéasa tam diya, da éwan siya mégbuli-buli. ¹⁹⁻²⁰ Tukoy tam a siguradu a tanggapén tam i nipangako na Diyos dikitam, da ti Jesus, éy neditol siya dikitam ta langet, a siya i tagapanalangina dikitam ta harap na Diyos, a éwan tu katapusan. Koman siya ti Padi Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

¹ Ti Melkisedek, éy siya i hari to araw ta Salem. Sakay padi be siya a tagapanalangin ta Diyos. Ey ti boboy tam a Abraham, to késoli na a gébwat to banuwan a nagpabuno du hari a kalaban na, éy sinambat siya ni Melkisedek. Tulos na a binasbasan ti Abraham, a monda kagbrian siya na Diyos.

² Nadid ti Abraham, éy inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no sinamsam na du kalaban na. Tu ngahen ni Melkisedek, éy éduwa i kahulugen na. Tu esa éy hari na tama a gimet. Sakay tu kahulugen na a ikaduwa, éy hari na katahimikan, da hari siya na Salem. (I kahulugen na Salem éy tahimik.)

³ Ewan tu nakapospos to ama ni Melkisedek, sakay to ina na, o dikaya to kinégébwatan na. Ewan be nisulat tu nikeenak na o dikaya tu kamatayan na. Kanya ti Melkisedek, halimbawa éy koman siya ti Jesus a anak na Diyos, a naging padi a tagapanalangin ta tolay, a éwan tu katapusan.

⁴ Entan moy: mataas siya a tahod. Maski mataas be ti boboy tam a Abraham, éy inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no sinamsam de du kalaban de. Nigalang siya ni Abraham. ⁵ Kanya tu padi a koman ti Melkisedek éy mataas siya du padi a apo ni Lebi. Da side san i maaria a mangalap du kapareho de a Judeo ta ikasapulu na kabuhayan de. Ey du apo ni Lebi éy apo be side ni Abraham. ⁶ Ey ti Abraham, éy mataas siya, da siya i pinangakuan na Diyos. Ey ti Melkisedek, maski éwan siya apo ni Lebi éy inatdinan siya ni Abraham to ikasapulu no sinamsam na. Sakay ti

Melkisedek, siya i nagbasbasa ni Abraham. ⁷ Ey talaga tu mégbasbas, éy siya i mataasa to basbasan na. Kanya mas mataas ti Melkisedek ni boboy Abraham. ⁸ Da entan moy, du apo-apo ni Lebi éy padi side. Ey alapén de i ikasapulu to hanap no kapareho de. Pero maski padi side, éy mate be side. Pero ti Padi Melkisedek, éy kagi na kasulatan a buhay pabi siya. ⁹ Kanya ti Abraham, to nipangaté na ni Melkisedek to ikasapulu no sinamsam na, éy bilang nangaté be ti Lebi, ¹⁰ da apo siya ni Abraham, maski éwan pabi nienak. Kanya mataas ti Melkisedek ni Lebi.

¹¹ Tu utus a niatéd na Diyos du Judeo éy monda maging mahusay side. Nadid, éng naging mahusay side ta pamag-itan du padi a gébwat ta lahi ni Lebi, éy éwan maka dén kinailangan i iba a padi, ayun ta pagkapadi ni Melkisedek. Pero te iba nadid a tagapanalangin ta tolay, a ti Jesus ngani dén. Ey éwan kaparis ni Aron a apo ni Lebi i pagkapadi naa. ¹² Ey to péngbagu na Diyos to tagapanalangin diya, éy binagu na be tu kautusan. ¹³ Ey tu Panginooon tam a Jesus, éy siya i nanglewasa du dati a padi a tagapanalangin ta tolay. Ey éwan siya lahi du dati a padi, ¹⁴ da gébwat siya ta lahi ni Huda. Ey ti Moises, to péngkagi na ta tungkul du padi, éy éwan na kinagi a maging padi du Judeo a sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

¹⁵ Kanya tukoy tam a naibut dén i tungkulin du dati a padi, da i kalewas dia éy ti Jesus. Siya i tagapanalangin a kapareho ni Melkisedek to araw. ¹⁶ I pagkapadi naa éy éwan gébwat to dati a kautusan,

éng éwan inatdinan siya na Diyos ta tungkulin na a tagapanalangin dikitam, dahil ta kapangyarian na, sakay pati éy nabuhay siya a huway, a éwan tu katapusan. ¹⁷ Diyos i nagpatunaya ta éya, da kagi na to kasulatan, a ti Jesus i tagapanalangin ta tolay a éwan tu katapusan, a kona ni Padi Melkisedek to araw. ¹⁸ Kanya tu dati a kautusan éy nalipas dén, da éwan tu pasa, a éwan na kitam tinulungan. ¹⁹ Da éwan tu tolay a makasunud ta éya ta hustu, a monda mebilang dén a éwan tu kasalanan. Pero nadid i kalewas na éya, éy ti Jesus. Siya i pagasa tama. Dahil diya, éy makaadene kitam dén ta Diyos.

²⁰ Lalo a mahusay i bigu a ginimet na Diyos, a niatéd na ti Jesus a tagapanalangin tam. Ewan nangako i Diyos du dati a padi. ²¹ Pero nangako siya ni Jesus. Da kagi to kasulatan, a nangako dén i Diyos a ti Jesus i tagapanalangin a hanggan. Ey éwan mabagu i isip na Diyos. ²² Ey dahil ta éya a pangako, éy tukoy tam a lalo a mahusay ti Jesus to gimet du dati a padi. Umasa kitam ta tipan ni Jesus.

²³ Du dati a padi éy meadu side, da éng mate i esa, éy kailangan lewasan na iba. ²⁴ Pero ti Jesus éy te buhay a éwan tu katapusan. Ewan siya tu kalewas ta tungkulin na a méngipanalangin dikitam. ²⁵ Kanya maski nikésiya, éy maari ti Jesus a méngiligtas ta tolay a umadene ta Diyos ta pamagitan na. Da buhay siya a hanggan, a mékiohon siya ta Diyos a para dide.

²⁶ Kanya ti Jesus, éy siya i tagapanalangina dikitam. Banal siya, a éwan siya tu kasalanan. Ewan

siya tu medukés a kona ta iba a tolay. Sakay inumange dén siya ta langet, a siya i mataasa ta éya. ²⁷ Iba siya du padi a tagapanalangin. Side éy mégatang side aldew-aldew ta bayad no kasalanan de a sarili, sakay na kasalanan na iba a tolay be. Pero ti Jesus, éy mensan san a niatéd na tu bayad du kasalanan na tolay. Ey anya i niatéd naa? Tu bégi na a sarili to nikate na to kudos. ²⁸ Du iba a padi éy pinili side ayun to kautusan ni Moises, maski makasalanan be side. Pero tu kasunud no kautusan éy tu pangako na Diyos. I pinili naa a tagapanalangin éy tu anak na. Ey éwan siya tu kasalanan a maski isesa, a hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

¹ Nadid, saye i kahulugen na éya a kinagi ko: Te pinakangbégi kitam a kaguman na Diyos a méghari ta langet, a ti Jesus. ² Siya i mékiohon ta Diyos a para dikitam. Mara siya i padi a manalangin dikitam ta tunay a bile na Diyos ta langet. I éya a bile éy éwan simbaan a nitaknég na tolay, éng 'wan i Panginoon i nagimita ta éya.

³ Du padi a Judeo, i tungkulin dia éy mégatang, a méngatéd side ta Diyos. Kanya tu padi tam a ti Jesus, éy kailangan a méngatéd be siya. ⁴ Pero éng mégiyan pabi ti Jesus ta mundua, éy éwan siya maari a maging padi, da te padi dén a Judeo a mégatang dén ta Diyos ayun to kautusan. ⁵ I tarabahua diden ya a padi, éy halimbawa san na édsa ta langet. Tukoy tam dén ya, da ti Moises, to péngitolnék na to tolda a kapilya, éy nibilin diya na

Diyos. “Magimet ka ta tolda,” kagi na, “a kona to nipeta ko diko to buked.” ⁶ Sakay tu tungkulin ni Jesus a tagapanalangin, éy mahigit pa ta tungkulin du iba a padi. Dahilan tu bigu a tipan a ginimet na a monda tanggapén kitam na Diyos, éy mas mahusay be. Da i bigu a tipan, éy pinatibay na Diyos to pangako na.

⁷ Eng éwan kulang tu neditol a tipan na Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan maka dén kailangan i bigu. ⁸ Pero i Diyos, éy neta na a te mali du tolay na. Kanya i kinagi naa, éy

“Dumemét i oras a mékipéguhonék ta bigu a tipan du tolay ta Israel. ⁹ Ewan kapareho no tipan ko du apo de to araw, to péngiluwas ko dide ta Egipto. Da éwan side matapat,” kagi na Diyos, “to tipan ko dide to éya. Kanya pinabayan ko side. ¹⁰ Saye i bigu a tipan a pangako ko du Israel: Kédemét na oras,” kagi na, “éy imula ko i utus ko ta isip dia. Sakén i maging Diyos de, sakay side i maging tolay ko. ¹¹ Ta éya a panahun,” kagi na Diyos, “éy éwan dén kailangan a itoldu na maski ti ésiya to kabébayan na, a ‘Dapat tenggi mo i Panginoon,’ da tenggiék de dén a étanan, sapul du mababa a hanggan du mataas. ¹² Sakay sakén, éy patawadén ko side ta kasalanan de, sakay kagbian ko side.”

¹³ Saya i bigu a pangako na Diyos a tipan. Inibutan na dén tu dati a tipan. Dahilan tu dati a tipan éy minalipas dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarta Na Diyos

¹ Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos ni Moises, éy te maneho ta pégsamba, sakay te simbaan be a édse ta lutaa. ² Tu nipatakneég de a simbaan éy tolda a dikél, a te éduwa a kuwarta. Tu esa éy ngéngahinan de a kuwarta a panalanginan. I édsaa ta éya éy tu simbuan, sakay tu lamesa sakay tu tinapay a niatéd ta Diyos. ³ Ey te tabing a dikél ta lubuk no tolda. Ta lipat na éya éy te kuwarta a ikaduwa, a ngéngahinan de a kuwarta na Diyos. ⁴ I édsaa sa éy tu pégsuuben a gintu sakay tu kaban a gintu. I éya a kaban éy tanda no pangako na Diyos. Sakay tu lasén no kaban éy tu garapon a gintu a te lasén a kanén a mana. Edse be to lubuk no kaban ta sahudod ni Aron a nagdon, sakay tu éduwa a bito a pelpel a te sulat sa tu pangako na Diyos. ⁵ To dibo no kaban éy te éduwa a ribultu a anghel. Side i tandaa a saya i édseana na Diyos. Nataklében no pakpak de tu puwestu a pégdétonan na padi ta dige na baka éng mégatang, monda mapatawad na Diyos i kasalanan de. Pero éwan ko ipaliwanag dikam nadid i éya.

⁶ Kona sa i pégkaayusa no lubuk no tolda a pégsimbaan de. Sakay du padi éy sumésdép side aldew-aldew to purumero a kuwarta, monda ganapén de tu tungkulin de. ⁷ Pero tu mataas san a padi i makasdép to ikaduwa a kuwarta. Sakay siya éy mensan san ta esa a taon. Késdép na, éy kailangan éy te kébil siya a dige a iatéd na ta Diyos. Iwahasek na tu dige to kaban. Saya i pégatang

na, monda patawadén na Diyos tu kasalanan na, sakay ta kamalian du tolay.

⁸ Saya i gimita du padi to simbaan de. Ey dahil ta éya, éy ipaliwanag dikitam na Banal a Espiritu a éwan pabi tu tolay to éya a makaadene ta Diyos, da gégamitén de pabi tu tolda. Ey éwan tu nakasdép to kuwarto na Diyos to tolda, éng'wan basta tu mataas san a padi. ⁹ Nadid, i éya a ugali to tolda éy halimbawa ya a para dikitam nadid. Mégtoldu i éya dikitam, a du sumésamba ta Diyos to éya, sakay du mégatang, éy éwan ya maari a mangibut ta kasalanan na tolay. ¹⁰ Dahilan i éya a ugali de a mégsamba éy tungkul san ta bawal a kanén, sakay ta péginom, sakay ta iba a péglinis. Utus san ya tungkul ta bégi na tolay. Ugali san ya a nalipas dén to kéange se ni Cristo ta mundua. Da siya éy binagu na i éya a ugali to tolda.

¹¹ Ey nadid éy dinumemét dén ti Cristo. Ewan kitam dén tu kailangan ta padi a manalangin para dikitam to tolda, da ti Cristo dén i tagapanalangina dikitam. Nakasdép dén ti Cristo ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet. ¹² Inumadene dén ti Cristo ta Diyos. Bakén a dige na hayup i kébil na a iatéd, éng'wan tu digi na a sarili. Tanda ya a minate siya a para dikitam. Saya i bayad na kasalanan tam, monda iligtas kitam na Diyos a éwan tu katapusan. ¹³ To éya, ayun to kautusan, éng te tolay a bilang melége ayun to rilihiyon de, éy wahasikan siya du padi ta digi na hayup, sakay ta abu no baka a tinutod. Eng kona sa éy bilang melinis siya. ¹⁴ Nadid, lalo a mahusay tu digi ni Cristo a mangibut ta kasalanan tam. Ti Cristo

éy niatéd na i bégi na ta Diyos; éy éwan siya tu kapintasan. Ey inaguman siya na Espiritu na Diyos. Ta pamag-itan no digi na, éy binagu na i isip tama, monda éwan tam dén gemtén i dati a pagkatolay tam a medukés. Monda maari kitam a mégtarabaho ta Diyos ta mahusay.

¹⁵ Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan na Diyos ta tolay. Minate siya para ta tolay, monda maibut dide tu dati a kasalanan de a labag to neditol a tipan na Diyos, a nitoldu ni Moises. Kanya nadid, du tolay a pinili na Diyos, éy makamtan de i gantimpala a nipangako dén na Diyos, a buhay a éwan tu katapusan.

¹⁶ Eng mara, i ikahalimbawa na éya éy tu lakay a mégimet to katibayan na éng ti ésiya i pamanaan na to kasangkapan na. Kailangan a mapatunayan a minate dén tu lakay ¹⁷ bagu makaalap tu pamanaan na ta kasangkapan na. Da éng buhay pabi tu lakay éy koo na pabi tu imana na. Ey kona be sa ti Jesus, éng éwan siya minate éy éwan kitam makaalap ta gantimpala na Diyos. ¹⁸ Ey kona be sa tu dati a tipan na Diyos a gébwat ni Moises, éwan mapatutuhanan éng éwan ta pamag-itan na dige du hayup a niatang de. ¹⁹ Nibaheta ni Moises du tolay i bawat maneho to kautusan. Kétapos na, éy inalap na tu digi na hayup a te halo a dinom, sakay nisawsaw na tu buk no tupa a te egut to kayo, sakay tulos na winahasikan tu libru a te sulatan du utus. Sakay winahasikan na be du tolay to buk a te egut to kayo. ²⁰ “Saye i dige a mégpatibay to nipangako na Diyos dikam,” kagi na, “a ipatupad na dikam.” ²¹ Ey kona be

sa, éy niwahasek na be tu dige to tolda sakay tu kagamitan de ta pégsimba. ²² Da ayun to kautusan lahus étanan a bagay éy wahasikan ta dige, monda mahusay. Sakay i Diyos, éy éwan na patawadén i tolay ta kasalanan na éng éwan pa tu mate, a mebulak tu dige na.

Niatang Ti Cristo Monda

Ibutan Na I Kasalanan Tam

²³ Kanya tu simbaan du Judeo ta munduae, sakay tu kasangkapan sa, éy halimbawa san ya ta édse ta langet. Kanya kailangan wahasikan side ta dige bagu tanggapén na Diyos. Pero tu simbaan ta langet, éy kailangan i mas mahigit a pégatang. ²⁴ Kanya tu niatang ni Cristo éy tu bégi na a sarili. Ey dahil ta éya éy sinomdep dén siya ta tunay a kuwerto na Diyos ta langet. Bakén a simbaan na Judeo i sendépan naa, da halimbawa san ya na tunay a simbaan ta langet. Ey édsa siya nadid ta harap na Diyos, a mékiohon diya para dikitam. ²⁵ Mara tu padi a Judeo, éy sumésdép side to kuwerto na Diyos to tolda a taon-taon, a te kébil side a dige na hayup. Pero ti Cristo éy mensan san a sinomdep to kuwerto na Diyos ta langet, a niatéd na tu bégi na, a tama dén ya. ²⁶ Eng éwan sa kona, éy kailangan a huway-huway maka siya a mate sapul to nipaglalang ta mundua. Pero éwan, da mensan san siya a dinumemét nadid a adene dén i kétapos na panahunae, monda mate siya para ta tolay, monda ibutan na i kasalanan de. ²⁷ Tukoy tam a mensan san a mate i tolay. Sakay kétapos na éya, éy hukumén na Diyos. ²⁸ Ey kona be sa ti Cristo, a mensan san siya a minate, a saya i nipégatanga ta

Diyos, a monda ibutan na i kasalanan na meadu a tolay. Nadid, ta kédemét na a huway, éy éwan na ibutan i kasalanan, da tinupad na dén ya; éng'wan iligtas na du umasa diya a méguhay diya.

10

¹ Tu kautusan a gébwat ni Moises, éy tukoy tam dén a halimbawa san ya na mahusay a gimet ni Cristo ta kédemét na. Ayun to kautusan, éy mégatang du padi taon-taon. Pero éwan maari a ibilang na Diyos du tolay a éwan tu kasalanan ta pamag-itan na éya. ² Da entan mo: éng naibut dide tu kasalanan de to pégatang, éy bakit aminén de a te kasalanan pabi side? Bakit mégatang side a huway-huway? ³ Tutuhanan éy mégatang side taon-taon, da naala-ala de a te kasalanan pabi side ta Diyos. ⁴ Da éwan maari i dige na hayup a mégpaibut ta tolay ta kasalanan de.

⁵ Kanya ti Cristo, kédibi na ta mundua, éy kinagi na i éye Nama na a Diyos:

“Ewan mo gustu, Améng, i hayup a iatang de. Eng'wan, na bégi kua i nihanda mua a para iatang. ⁶ Ewan mo gustu i hayup a iatéd de diko ta pégatangan,” kagi na. ⁷ “Diyos,” kagi ni Cristo, “kaye ék se a monda tupadén ko i kaluuben mo, ayun to kagi to kasulatan a tungkul diyakén.”

⁸ Kinagi ni Cristo a sala na Diyos i pégatang de diya a hayup, maski ayun ya to kautusan. ⁹ Sakay kinagi na be ta Diyos, a “Kaye ék se, a monda tupadén ko i kaluuben mo.” Ey dahil ta éya a kinagi na, éy tukoy tam dén a inibutan dén na Diyos tu dati a pégatang, a i kalewas na éy tu péngiatang to

bégi ni Cristo to kudos. ¹⁰ Ey nadid, da sinunud ni Cristo tu kaluuben na Diyos diya, éy melinis kitam a étanan to kasalanan tam. Lininis kitam ni Jesu Cristo ta pamag-itan no bégi na a niatéd na. Ey éwan siya tu kailangan a mate a huway para ta tolay.

¹¹ Pero entan moy tu dati a ugali na padi. Mégatang side a huway-huway ta hayup. Pero i éya a ugali éy éwan maari a mangibut ta kasalanan na tolay. ¹² Pero ti Cristo éy niatang na tu bégi na a mensan san, éy saya i nagpaibuta dikitam ta kasalanan tam. Ey kétapos na éya, éy inumange siya ta langet, a kaguman na sa i Diyos a méghari. ¹³ Méguhay sa siya hanggan mapasuku diya na Diyos du kalaban na. ¹⁴ Samakatuwid, ta pamag-itan na isesa san a péngatéd ni Cristo ta Diyos éy ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

¹⁵ Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay be dikitam tungkul ta éya; da kinagi na pa, a ¹⁶ “Sakén i Panginoon. Saye i bigu a tipan a pangako ko du tolay: kédemét na oras, éy imula ko i utus ko ta isip dia. ¹⁷ Sakay,” kagi na, “patawadén ko side ta kasalanan de, sakay ta ugali de a medukés.” ¹⁸ Ey nadid, da pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta kasalanan tam, éy éwan dén tu kailangan a mégatang ta Diyos a para malinis i tolay ta kasalanan de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

¹⁹ Kanya ngani, a tétotop ko, éy malaya kitam a makaadene ta Diyos a manalangin diya, dahil to dige ni Jesus to nikate na. ²⁰ To nikate ni Jesus, éy saya i péngbukas na dikitam ta bigu a dilan,

monda makaadene kitam ta Diyos. I éya a dilan éy tamo ta buhay a éwan tu katapusan. ²¹ Nadid éy ti Jesus dén i tagapanalangin dikitam, a siya dén ya i bahala du tolay na Diyos. ²² Kanya sikitam, éy dapat umadene kitam ta Diyos a matapat tu isip, a umasa kitam diya ta mahusay. Da melinis kitam dén to dige ni Jesus, a tukoy tam a éwan kitam dén tu kasalanan. Sakay nabinyagen kitam be dén ta melinis a dinom. ²³ Dapat magpakatibay kitam ta pag-asa tam, a diyan kitam mégalanganin, da tapat i pangako na Diyos dikitam. ²⁴ Sakay sikam, éy négsuyuan kam ta mahusay. Négmahalan kam, a aguman moy i bawat esa dikam a magimet ta mahusay. ²⁵ Diyan moy pébayan tu miting moy a kona ta ugali du iba. Eng'wan mapisan kam a magsimba. Patibayén moy tu isip du kaguman moy. Lalo dén nadid da tukoy tam a adene dén i aldew a kédemét na Panginoon.

²⁶ Nadid, éng tanggapén na tolay i pégtoldu a tungkul ni Cristo, a sakay tulos ibutan de, éy éwan dén tu huway a péngatéd ta Diyos a para ta éya a kasalanan. Ewan patawadén na Diyos i kona sa a kasalanan. ²⁷ Basta i keangayana na magkuna sa éy tu makaanteng a péghukum na Diyos, sakay mepépasi a apoy a mangtutod du kalaban na Diyos. ²⁸ Mara entan moy tu ménglabag to kautusan ni Moises: éng te sistigu a manga étélo a te kasalanan siya, éy éwan tu kagbi diya. Basta bunon de dén. ²⁹ Ey anya i tolay a mégidel ta anak na Diyos, a kagi na a éwan tu pasa tu dige na to nikate na? Da i éya a dige, éy saya tu nagpaibut to kasalanan tam to éya, ayun to

pangako na Diyos. Anya tu méngkona sa, a idelan na be i Banal a Espiritu a nangagbi diya? Ewan beman lalo a dikél i parusa na éya? ³⁰ Da tukoy tam dén a kinagi na Diyos, a “Sakén i gumantia. Sakén i magparusa.” Hukumén na Diyos a talaga i tolay na. ³¹ Makaanteng a tahod i péghukum na Diyos du tolay a umidel diya.

³² Natandaan moy tu nanyari dikam to éya, to pékabaheta moy ta Mahusay a Baheta. Eng pakodya tu pégdanas moy ta meadu a hirap, pero éwan kam nadaig. ³³ Eng mensan éy linoko kam na tolay, sakay inapi de kam, da méniwala kam ni Cristo. Sakay éng mensan be éy nékiramay kam du kakaguman moy to parusa dide na tolay. ³⁴ Inaguman moy be du nepihesu. Sakay to péngagew de du kasangkapan moy, éy éwan kam nalungkut, da tukoy moy dén a te gantimpala kam ta langet a éwan mebut dikam.

³⁵ Kanya diyan kam maibutan nadid ta kéasa moy ta Diyos. Da éng umasa kam diya ta mahusay, éy atdinan na kam ta dikél a gantimpala. ³⁶ Kailangan a magtiis kam, monda masunud moy i kaluuben na Diyos, tulos maalap moy tu pangako na. ³⁷ Da kétéhéék san dén a panahun éy dumemét dén ti Cristo. Ewan dén male. ³⁸ Du méniwala diya, a ibilang na Diyos a mahusay, éy atdinan na side ta buhay a éwan tu katapusan. Pero du sumuway ta Diyos éy éwan na side tanggapén. ³⁹ Pero sikitam, éy éwan kitam kabilang du sumuway ta Diyos a mepahamak. Da méniwala kitam diya, a meligtas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

¹ Eng méniwala kitam ta Diyos a talaga, éy tukoy tam a siguradu a dumemét dikitam i asaan tam a éwan tam pabi neta. ² Du tolay to araw, éy kinasahatan side na Diyos dahilan éy méniwala side diya ta mahusay.

³ Nadid sikitam, dahil ta péniwala tam ta Diyos, éy mépospusan tam a linalang na Diyos i mundua to kagi na. Sakay du étanan a bagay a meeta tam éy gébwat side ta éwan tam meeta.

⁴ Mara ti Abel to araw, dahil to péniwala na ta Diyos, éy nangatéd siya ta Diyos ta mas mahusay a bagay kesira to niatéd no aka na a Kain. Dahil to péniwala ni Abel éy nibilang siya na Diyos a mahusay, a tinanggap na tu niatéd na. Maski nale dén a pate ti Abel, éy mégtoldu pabi siya dikitam, da nabaheta tam tu péniwala na a mahusay.

⁵ Sakay ti Enok: dahil to péniwala na éy éwan siya nate, éng'wan niagton siya na Diyos ta langet. Ewan kan dén siya mineta, da niagton dén na Diyos ta langet. Ey kona sa, da ti Enok éy kinasahatan na Diyos. ⁶ Ewan kasahatan na Diyos i éwan méniwala diya. Dahilan i maski ti ésiya a magpasakup ta Diyos, éy dapat méniwala a te Diyos. Sakay dapat be a méniwala a mangatéd i Diyos ta gantimpala du magpasakup diya a talaga.

⁷ Sakay ti Noe: dahil to péniwala na éy binati na tu banta na Diyos tungkul to dilobiyo a dumemét, maski éwan na pabi mineta. Nagimet siya ta dikél a abeng, monda meligtas side a mététena ta bihéng. Sinunud ni Noe i Diyos, éy saya i katunayana ni

Noe a te kasalanan du iba a tolay. Sakay siya éy nibilang na Diyos a mahusay dahil ta péniwala na diya.

⁸ Sakay ti Abraham: dahil to péniwala na, éy sinunud na i Diyos to péngpaange na diya ta iba a banuwan a iatéd na diya. Gininanan na tu dati a banuwan na, maski éwan na pabi tukoy éng ahe i angayan na. ⁹ Dahil to péniwala na, éy inumange a négiyan ta iba a banuwan. Dayuan siya ta éya, maski nipangako diya na Diyos a iatéd na diya i éya a luta, sakay tu anak na a Isak, sakay tu apo na a Hakob. I bile de sana ta éya éy tolda. ¹⁰ Da inumasa ti Abraham ta pirmi a banuwan ta langet a éwan masida, a pinalano na Diyos a ginimet na.

¹¹ Sakay ti Sara a asawa ni Abraham: dahil to péniwala de, éy pinagkaluuben siya na Diyos a nagenak, maski da bakés a baug. Kanya nagbuktet ti Sara, éy naniwala siya to nipangako na Diyos diya, a magenak siya. ¹² Kanya ti Abraham, maski da lakay dén a tahod éy nagenak tu asawa na a bakés dén. Ey gébwat ta éya i étanan a lahi ni Abraham a meaadu a tahod! Ey nadid i apo-apo ni Abraham éy éwan mabilang, da meadu side a koman i biton ta langet, o dikaya baybay ta diget.

¹³ Nadid, diden ya a étanan, éy minate side bagu de nakamtan tu nipangako na Diyos dide, a luta de. Pero maski kona sa, éy éwan de inibutan tu péniwala de, da inumasa san side a atdinan side na Diyos. Tukoy de a dayuan san side ta mundua, a i tunay a banuwan de éy ta langet. ¹⁴ I tolay a kona sa, éy kagi de a éwan ta munduae i banuwan de, da i tunay a banuwan de éy ta langet. ¹⁵ Eng maala-

ala de Abraham tu banuwan a kinagébwatan de, a saya i banuwan de a sarili, éy te pagkékataon side a magsoli ta éya. ¹⁶ Pero éwan side nagsoli, dahilan i gustu dia éy tu esa a banuwan a lalo a memahal. I éya a banuwan éy édse ta langet. Kanya i Diyos, éy éwan siya mégalanganin a tanggapén na side a tolay na, da nipaghanda na side ta esa a banuwan.

¹⁷⁻¹⁸ Nipangako na Diyos ni Abraham a meadu siya a apo, a gébwat side ni Isak a anak na. Pero i Diyos, éy pinuhubaan na ti Abraham, a inutusan na a iatang na tu anak na a bunon. Ey ti Abraham, dahil to péniwala na, éy talaga na a bunon tu anak na. ¹⁹ Naisip ni Abraham éng mate tu anak na, éy buhayén siya na Diyos a huway. Ey halimbawa a kagi, éy koman i nabuhay ngani dén a huway tu anak na, da talaga a bunon siya ni Abraham, pero sinaway siya na Diyos.

²⁰ Ey nadid ti Isak: dahil to péniwala na, éy nipanalangin na du anak na a ti Hakob sakay ti Esaw, a kinagi na dide a dumemét i oras a talaga a paginhawaén side na Diyos, ayun to nipangako na.

²¹ Sakay ti Hakob, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy kinombil siya to sahudod na a sinumamba ta Diyos. Sakay nipanalangin na du apo na a éduwa, a anak ni Hose.

²² Sakay ti Hose, naniwala be siya ta Diyos. To adene siya a mate, éy kinagi na a siguradu a humektat du Judeo ta Egipto. Da matibay i péniwala na ta éya, éy nibilin na du apo na a kébilén de tu tulang na éng humektat side.

²³ Sakay ti Moises: dahil to péniwala dena na ta Diyos, éy sinuway de tu utus no hari, a kailangan

a bunon de du anak du Judeo a lélake. Kanya niliso de ti Moises ta étélo a bulan, da neta de a memahal a anak.

²⁴ Ey ti Moises, éy naniwala be siya ta Diyos. To te idad na dén, éy idel na a ibilang a anak siya no bébe a nagpadikél diya. I éya a bébe éy anak no hari. ²⁵ I gustu naa éy mékiagum siya du tolai na Diyos a Judeo ta hirap de, kesira ta pékiagum na du Egipto. Maski masaya du Egipto, éy tukoy ni Moises a malipas, da kasalanan ta Diyos i ugali de. ²⁶ I isip ni Moises éy maigi pa éy maghirap siya alang-alang ta tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua, kesira ta te kayamanan siya ta Egipto. Da umasa siya ta gantimpala a iatéd na Diyos diya.

²⁷ Dahil to péniwala ni Moises éy gininanan na i Egipto, a éwan siya méganteng to hari ta éya a mégingél diya. Matibay i isip naa, da koman na i meeta i Diyos. ²⁸ Dahil to péniwala ni Moises, éy nitatag na i Piyesta na Ala-ala. Inutusan na du Judeo a pahiden de ta dige i pintuan du bile de, monda tu anghel a mamuksa éy éwan na bunon du anak de a panganay.

²⁹ Sakay du Judeo, dahil ta péniwala de, éy nakaa-habes side ta Medideg a Diget. Pinakatian ya na Diyos, monda makaahabes side ta memade a luta. Pero du Egipto a nanghagad dide, to kéahabes de, éy nalimés side.

³⁰ Sakay du Judeo, éy naniwala be side ta Diyos. Dahil to péniwala de, éy nayuno tu pader ta palebut no banuwan na Heriko, kétapos de a linebut ta pitu a aldew. ³¹ Tulos dinuklos side du Judeo. Éy te bébe sa a medukés, a ti Rahab i ngahen na. Naniwala siya ta Diyos, a tinulungan na i éduwa

a Judeo a nagsubuk ta éya a banuwan. Ey dahil ta éya, éy éwan siya neramay du kabébayan na a minapuksa, side a éwan naniwala ta Diyos.

³² Ey te meadu pa a nagpatunay ta péniwala de ta Diyos. Ewan ko maari a isalaysay side a étanan dikam. Mara de Gideon, ti Barak, ti Samson, ti Hepte, ti Dabid, ti Samwel, sakay du purupeta.

³³ Dahil to péniwala de, éy natalo de du kalaban de. Du iba éy nagimet side ta mahusay. I iba man éy inatdinan side na Diyos ta mahusay. I sénganya dide éy sinaway de du liyon, monda éwan side mékgaget. ³⁴ I iba éy éwan natutod ta landub na apoy. I iba éy nakaiwas side du talaga dide a mamuno. Du iba a mehina tu bégi éy pinasibét side na Diyos. Du iba éy metapang a lumaban, a tinalo de du dayuan a sundalu. ³⁵ I sénganya a bébe, éy naniwala be ta Diyos. Ey du anak de a minate éy binuhay na Diyos.

Sakay te iba be to araw a naniwala ta Diyos a naghirap. I sénganya dide éy pinahirapan side na tolay a hanggan a éwan side mate. Idel de a ipalégsew, da inumasa side a buhayén side na Diyos ta higit pa a mahusay a buhay. ³⁶ I iba éy dinusta side sakay binalbal. Sakay te édsa be a nepihesu, a ginapus ta kadena. ³⁷ I iba éy binébatikal, sakay pinilak side ta lagari. I iba éy binuno side ta sondang, dahil to péniwala de. I iba éy kulet san na hayup i badu dia. Inapi side na tolay, a pinaghirap de side. ³⁸ I iba éy ginuminan side ta buked, a négiyan side ta kuweba. Pero ta Diyos éy side i mahusay a tolay ta mundua.

³⁹ Nadid, diden ya a étanan éy kasahatan na

Diyos, da naniwala side diya ta mahusay. Pero i pangako na Diyos dide, éy éwan natupad to kapanahunan de. ⁴⁰ Da mas memahal i plano na Diyos dikitam nadid, a sikitam éy kaguman de bagu tupadén na Diyos tu nipangako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

¹ Nadid, kona sa i ugalia du méniwala to araw. Kanya sikitam éy dapat kitam a umaheg dide, da nipeta de dén i tama a ugali na méniwala ta Diyos. Dapat tam a ibutan i maski anya a kasalanan tam, monda masugsug tam i Diyos ta mahusay. ² Isipén tam ti Jesus. Siya i kinagébwatan na péniwala tama. Siya be i mégpatibaya ta péniwala tam. Ewan siya nasanike a nate to kudos, da tukoy na a masaya siya ta kétapos na éya. Ey nadid éy kaguman siya na Diyos ta langet a méghari.

³ Alélahanén moy éng kodya na a nagtiis ta hirap dahil du makasalanan a tolay a méiyamut diya. Isipén moy ya, monda sikam éy éwan kam manghina tu isip. ⁴ Da entan moy, maski te hirap kam da inidelan moy tu medukés a ugali, éy éwan tu nangbuno dikam. ⁵ Bakit, kinaleksapan moy wade dén tu hatul na Diyos dikam a anak na? I kinagi naa, éy

“Sikam a anak ko, éy pansingén moy ta mahusay bagay tolduan ta kam ta hirap moy. Diyan kam malungkut bagay parusaan ta kam. ⁶ Da tolduan ko du anak ko a mahal ko, a parusaan ko i bawat esa dide, monda matutu side.”

⁷ Tanggapén moy i parusa na Diyos dikam. Bakit, tu te anak, éwan na beman parusaan, monda matutu siya? Saya i katunayana a ibilang kam na Diyos a anak na a tunay. ⁸ Eng éwan na kam parusaan, éy siguru éwan na kam anak a tunay. ⁹ Mara du dédikél tam éy pinarusaan de kitam to kéanak tam pabi, éy gumalang kitam dide. Ey anya, éwan lalo a maari a ipasakup kitam Nama tam a Diyos éng parusaan na kitam? Da parusaan na kitam ta mahusay, monda mabuhay kitam. ¹⁰ Du dédikél tam, éy pinarusaan de kitam to kéanak tam, ayun ta isip de. Pero i Diyos éy parusaan na kitam ta ikaigi tam, monda magsisi kitam, monda maging mahusay kitam a kona diya. ¹¹ Mentaras parusaan kitam na Diyos, éy malungkut kitam. Pero kélipas na éya éy mahusay dén i ugali tam, a mapayapa dén i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

¹² Kanya sikam a mélungkut ta pémarusa na Diyos dikam, éy patibayén moy tu péniwala moy. ¹³ Dumiretso kam ta tunay a dilan, monda du kaguman moy a ménghina tu isip ta péniwala, éy mapatibay moy side.

¹⁴ Pumilit kam a mékisuyu ta étanan a toláy, sakay gemtén moy i mahusay. Da éwan moy meta i Panginoon éng éwan kam sa kona. ¹⁵ Mangilag kam, a diyan ginanan na maski ti ésiya dikam i kagbi na Diyos. Mangilag kam, makay te esa dikam a mégimet ta medukés; éng kona sa éy makay matolduan na du kaguman moy ta medukés be. ¹⁶ Mangilag kam, makay te esa dikam a pabayan na tu péniwala na ta Diyos, a kona ni Esaw to araw.

Da ti Esaw éy nipalit na i karapatan na a bilang pagkapanganay na, para ta esa san a péngan. I kaluuben na Diyos diya, éy basta pinabayan na a para ta kanén san. ¹⁷ Ey kétapos na éy nagsisi siya a nagsanget, da gustu na atdinan siya nama na to mana na. Pero inidelan siya nama na, da nipalit na dén to wadi na ta kanén.

¹⁸ Nadid, i pégpasakup tam ta Diyos nadid, éy éwan kona du Judeo to araw. Da side, to pégpasakup de ta Diyos, éy inumange side to dikél a buked ta Sinay. Te méglandub a apoy ta éya. Sakay te diklém, sakay te bagyo. ¹⁹ Nakabati side ta éya ta ténog no tambuli, sakay ta boses na Diyos a medegsén. Pékabati de ta boses na Diyos, éy méganteng side. Mékiohon side diya a diyan dén siya mékgagi dide. ²⁰ Da éwan de kaya tu utus na Diyos, a éwan kan maari i maski ti ésiya a umadene to buked. Maski tolay, maski hayup, kagi na, éng umadene side to buked éy batikalén de a hanggan mate. ²¹ Talaga makaanteng i métan-aw dia to buked. Pati ti Moises éy méganteng a tahod.

²² Pero sikitam, to pégpasakup tam ta Diyos, éy éwan kitam inumanteng a kona diden ya to araw. Da meramay kitam dén du tolay a sumésamba ta Diyos ta iba a buked a ngéngahinan de a Sion. Halimbawa éy saya i banuwana na Diyos ta langet. Saya i édseana na meaadu a anghel. ²³ Nasakup kitam dén du étanan a anak na Diyos a nelista dén i ngahen de ta langet. Nékiagum kitam dén ta Diyos. Siya i manghukum ta tolay. Tumagubet kitam dén du kaliduwa du mahusay a tolay na Diyos a minate dén. ²⁴ Nipasakup kitam dén ni Jesus. Siya i nagimita ta bigu a tipan a monda tanggapén kitam

na Diyos. Ta pamag-itan no dige na, éy nilinis na kitam dén to kasalanan tam. Mahusay tu dige na to dige ni Abel, da tu dige ni Abel éy tanda ya na parusa na Diyos.

²⁵ Kanya sikam éy mangilag kam, a pansingén moy tu kagi na Diyos. Da entan moy du tolay to araw a inumidel to kagi ni Moises dide a gébwat ta Diyos: pinarusaan side na Diyos! Ey anya sikam? Isip moy éwan kam maparusaan be éng pabayan moy tu kagi na Diyos nadid? ²⁶ To éya éy naglindul i lutaa to boses san na Diyos. Pero nadid éy kinagi na a kédemét na oras éy palindulén na man dén i luta éy ta langet! ²⁷ I kahulugen na éya, éy ibutan na Diyos i étanan a linalang na. Basta i manatili sana éy tu kaharian na.

²⁸ Kanya magpasalamat kitam ta Diyos, da sakup kitam dén na kaharian a éwan maibut. Dapat sumamba kitam diya ta kasahatan na. Dapat gumalang kitam diya a umanteng kitam. ²⁹ Da i Diyos éy koman i apoy a makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

¹ Tulos mahalén moy tu top moy ta péniwala. ² Patulusén moy be i tolay a taga iba a banuwan a éwan moy natenggi. Te tolay to éya a nagpatulos ta tolay ta bile de, éy éwan de tukoy a anghel bale side a gébwat ta langet! ³ Aguman moy du kaguman moy a pihesu dén. Kagbian moy side a koman kam be i nepihesu ta pégéisip. Aguman moy be du méghirap, a koman kam be dén i méghirap.

⁴ Diyan tu méngkagi a medukés a ugali i péngasawa. Matapat kam ta asawa moy, a diyan tu méngibébi. Parusaan na Diyos tu méngibébi sakay tu méngagew. ⁵ Diyan kam medémot ta kuhata. Basta tama dén dikam tu kuhata a édse dikam. Da kagi na Diyos a éwan na kam pébayan. ⁶ Magkompiyansa kam ta Diyos, a méngkagi kam ta kona se: “I Panginoon ko i tumétulung diyakén. Ewan ék méganteng. Anya i pékialama diyakén na tolay?”

⁷ Alélahanén moy du bahala dikam to éya. Side i nagpahayaga dikam ta kagi na Diyos. Isipén moy tu ugali de to nikate de, sakay ahigén moy tu péniwala de. ⁸ Ti Jesu Cristo éy éwan mabagu, hanggan to araw, a hanggan nadid, a éwan tu kat- apusan. ⁹ Diyan kam malinlang ta iba a pégtoldu a sari-sari. Maigi pa éy patibayén tam i isip tama ta tulung na Diyos, da éwan maari tu utus a tungkul ta pagkain a mangtulung dikitam ta péniwala tam.

¹⁰ Sikitam a méniwala ni Cristo, éy tukoy tam a niatang siya to kudos a para dikitam. Ey du padi a Judeo a méngatang pabi ta hayup éy éwan side tulungan ni Cristo, da éwan side umasa diya to péngiatang diya to kudos. ¹¹ Du padi to simbaan de, éy kambil de tu dige na hayup ta lubuk no kuwarto na Diyos, a saya i iatéd na a para ta kasalanan de. Pero du hayup a binuno de, éy tutudén de ta luwas no banuwan de. ¹² Ey kona be sa ti Jesus, da binuno de be siya ta luwas no banuwan, monda malinis na i tolay du kasalanan de ta pamag-itan no dige na. ¹³ Kanya sikitam, éy dapat kitam a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a diyan kitam dén

umasa to dati a rilihiyon na Judeo. Dapat mégtiis kitam be ta hirap a kona diya, to péngiluwas de diya ta banuwan a bunon. ¹⁴ Da éwan kitam se tu pirmi a banuwan ta munduae. Eng'wan, uhayén tam i kédemét na banuwan na Diyos. Saya i pirmi a pégiyanan tam. ¹⁵ Kanya sikitam éy dapat purién tam i Diyos a palagi, dahil ni Jesus. Saya i iatéd tama diya. Mégkagi kitam ta tolay a gustu tam ti Jesus. ¹⁶ Gemtén moy i mahusay, sakay tulungan moy i iba a tolay, da saya i kasahatan na Diyos.

¹⁷ Pasakup kam du tagapamahala dikam, da side i mégalagaa dikam a méniwala. Ey panagutan de ta Diyos tu tungkulin de, éng tama, o éng mali. Eng sundin moy side, éy masahat side ta pégtupad de to tungkulin de. Pero éng éwan, éy malungkut side. Eng kona sa, a éwan kam sumunud, éy éwan ya makaigi dikam.

¹⁸ Ipanalangin moy kame. Tukoy me a éwan kame tu medukés a ugali, éng'wan gustu me san a gemtén i mahusay. ¹⁹ Ipanalangin ék moy, a gemtén na Diyos a makasoli ék agad dikam.

²⁰ Diyos i méngatéd ta kapayapaan. Siya i nangbuhay ni Panginoon tam a Jesus. Ti Jesus i mégpastor dikitam a tupa na, dahil to dige na to nikate na. I dige na éy saya i katibayan no pangako na a tanggapén kitam na Diyos. Ey éwan ya malipas. ²¹ Maano, tulungan na kam ta étanan, a monda makagimet kam ta buu a kaluuben na. Maano gemtén na dikitam i kasahatan na, ta pamag-itan ni Jesu Cristo. Purién tam ti Cristo a éwan tu katapusan.

²² Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua dikam, éy

baten moy ta mahusay i hatul ko a éye dikam ta sulatae, da apehit san ye a surat. ²³ Ti Timoteo a top tam, éy nakaluwas dén ta pihesu. Eng dumemét se siya agad, éy kuyugén ko siya ta kéange ko sina dikam.

²⁴ Ipékikumusta moy kame du méniwala ni Jesus ta ina, sakay du tagapamahala dikam. Mékikumusta dikam du top tam a taga Italia.

²⁵ Maano kagbian kam na Diyos ta mahusay. Ewan dén.

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb